

Górski Karol

Data urodzenia: 1903

historyk, mediewista, członek zwykły Towarzystwa Naukowego w Toruniu, w l. 1946–1975, 1975–1988 członek honorowy TNT.

Urodził się w Odessie w rodzinie inteligenckiej, Kazimierza doktora medycyny i Anastazji von Stahl. Początkowo nauki pobierał w domu, potem w rosyjskiej szkole w rodzinnym mieście. Po przeniesieniu wraz z rodziną do Milanówka pod Warszawą w 1921 r. uzyskał maturę w prywatnym gimnazjum Kazimierza Kulwiecia. Jesienią tego roku podjął studia historyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, ukończone w 1925 r. uzyskaniem stopnia doktora filozofii w zakresie historii. W 1928 r. zamieszkał w Poznaniu i podjął pracę jako nauczyciel w tamtejszych gimnazjach. Jednocześnie związał się ze środowiskiem historycznym Uniwersytetu Poznańskiego (UP) i rozpoczął badania nad historią Pomorza Gdańskiego, ziemi chełmińskiej i zakonu krzyżackiego. Ich efektem była rozprawa habilitacyjna „Pomorze w dobie wojny trzynastoletniej”, na podstawie której w 1932 r. na UP uzyskał tytuł docenta. W 1938 r. odbył podróż do Włoch i Szwajcarii. Po wybuchu drugiej wojny światowej jako oficer kawalerii wziął udział w kampanii wrześniowej, w trakcie której został ranny. W październiku 1939 r. dostał się do niewoli i trafił do oflagu, najpierw w Brunszwiku, potem Woldenbergu-Dobiegiewie (Nowa Marchia), gdzie dla współwięźniów prowadził pracę dydaktyczną, w tym wykłady z historii Polski. W 1945 r. wrócił do Poznania i rozpoczął wykłady jako docent UP. W końcu 1945 r. przyjął propozycję objęcia Katedry Dziejów Ziem Pomorskich i Krajów Nadbałtyckich na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Z toruńską uczelnią był związany do przejścia na emeryturę w 1973 r. W 1946 r. otrzymał nominację na profesora nadzwyczajnego, a w 1957 r. profesora zwyczajnego. W l. 1953–1956 został częściowo odsunięty od prowadzenia zajęć dydaktycznych. W l. 1956–1969 kierował Katedrą Historii Powszechnej Starożytnej i Średniowiecznej, później Zakładem Historii Średniowiecznej (1969–1973). W l. 1959–1963 pełnił funkcję dyrektora Instytutu Historii UMK. Po przejściu na emeryturę do połowy lat 80. XX w. prowadził wykład monograficzny dla studentów UMK. Prócz badań Pomorza Wschodniego po 1466 r., strefy bałtyckiej oraz historii państwa i zakonu krzyżackiego, Mikołaja Kopernika i jego środowiska, prowadził także studia nad historią życia duchowego oraz zajmował się edytorstwem źródeł historycznych. Był inicjatorem i wydawcą pierwszych tomów serii „Akta Stanów Prus Królewskich”. Wielokrotnie wykładał na zagranicznych uczelniach, m.in. w Bonn, Kopenhadze, Londynie, Oxfordzie, Cambridge, Grenoble, Bolonii i Ferrarze. Był członkiem Akademii Mediewistycznej Uniwersytetu Harvarda (1970), Królewskiej Duńskiej Akademii Nauk (1979), Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, członkiem korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności (1951), Polskiego Towarzystwa Historycznego, TNT (w którym utworzył Pracownię Mikrofilmową). Jesienią 1956 r. założył w Toruniu Klub Inteligencji Katolickiej. W 1979 r. otrzymał doktorat honoris causa UMK, a w 1985 r. takie wyróżnienie nadał mu Uniwersytet we Wrocławiu. W 1984 r. otrzymał Krzyż Komandorski Orderu św. Grzegorza Wielkiego. Zmarł w Toruniu. Pochowany na Cmentarzu św. Jerzego w Toruniu.

Literatura:

1. Biskup M., *Górski Karol (1903–1988), historyk, profesor UMK*, [w:] *Toruński słownik biograficzny*, t. 4, red. K. Mikulski, Toruń 2004, s. 85–92, portr.
2. Górski K., *Autobiografia naukowa*, red. W. Sieradzan, Toruń 2003.
3. *Karol Górski – człowiek i uczony*, red. Z. H. Nowak, Toruń 1999.

Anna Supruniuk